

Uchwała Nr 4200.II.73.2024

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 25 września 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Jeleśnia kredytu długoterminowego w wysokości 7.846.134 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Piotr Wybraniec

Tadeusz Stawowczyk

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Jeleśnia** kredytu długoterminowego w kwocie 7.846.134 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przez Gminę Jeleśnia została wydana na wniosek Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 12 września 2024 r. w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę

zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu długoterminowego jest Zarządzenie Wójta Gminy Jeleśnia Nr 113/2024 z dnia 19 sierpnia 2024 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na pokrycie deficytu i sfinansowanie wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zarządzenie zostało podjęte na podstawie upoważnienia wprowadzonego Uchwałą Rady Gminy Jeleśnia Nr III/14/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie zmian budżetu Gminy Jeleśnia na 2024 rok, które zostało zmienione Uchwałą Rady Gminy Jeleśnia Nr IV/32/2024 z dnia 10 czerwca 2024 r. Zgodnie z Zarządzeniem kredyt długoterminowy w kwocie 7.846.134 zł zostanie zaciągnięty na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Jeleśnia w kwocie 5.649.134 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 2.197.000 zł. Spłata kredytu długoterminowego, zgodnie z informacją zawartą w złożonym wniosku, przypadając będzie na lata 2025-2032 według następującego harmonogramu:

- 2025 rok – kwota 100.000 zł,
- 2026 rok – kwota 100.000 zł,
- 2027 rok – kwota 500.000 zł,
- 2028 rok – kwota 1.800.000 zł,
- 2029 rok – kwota 1.200.000 zł,
- 2030 rok – kwota 1.700.000 zł,
- 2031 rok – kwota 2.100.000 zł,
- 2032 rok – kwota 346.134 zł.

Źródłem spłaty przedmiotowego kredytu oraz kosztów kredytu będą dochody własne Gminy w latach spłaty kredytu. Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel *in blanco* wraz z deklaracją wekslową.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Jeleśnia, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2024 rok, po zmianach zakłada:

– dochody ogółem	w kwocie	85.472.458,44 zł,
– przychody ogółem	w kwocie	8.072.249,74 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
– wnioskowanego kredytu	w kwocie	7.846.134,00 zł,
– wolne środki z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	w kwocie	226.115,74 zł,
<i>o finansach publicznych</i>		
– wydatki ogółem	w kwocie	91.347.708,18 zł,
– rozchody ogółem	w kwocie	2.197.000,00 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
– spłaty kredytów	w kwocie	2.197.000,00 zł.

Uchwała budżetowa Gminy Jeleśnia podjęta na 2024 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 5.649.134 zł oraz limit na spłatę wcześniej zaciągniętych

zobowiązań z tytułu kredytów w wysokości 2.197.000 zł. Zaciągnięcie opiniowanego zobowiązania wyczerpuje ustalone limity.

Budżet na 2024 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy uwzględnieniu uregulowań z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.) i art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.). Do ustalenia powyższej relacji na lata 2024-2025 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, co wynika z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1964). Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie powyższej zasady w kolejnych latach prognozy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Jeleśnia jest Uchwała Rady Gminy Jeleśnia Nr III/13/2024 z dnia 17 maja 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jeleśnia na lata 2024-2032 wraz z jej późniejszymi zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanego do zaciągnięcia kredytu, którego dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowego kredytu budżet Gminy mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonego poręczenia wykazanego w poz. 2.1.2 prognozy w latach 2025-2032 w wysokości **15.339.019,50 zł**. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych rodzajów zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczenia wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 ustawy o finansach publicznych oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 tej ustawy wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów

bieżących budżetu - przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2022-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. W przypadku Gminy Jeleśnia wskaźnik obliczany jest w oparciu o okres 7-letni zgodnie z wyborem dokonany przez Wójta Gminy Jeleśnia na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 340 z późn. zm.), art. 79 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400 z późn. zm.), art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.), art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.) oraz art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1207).

W latach 2024-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych, co wynika z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Jeleśnia wraz ze zmianami wynika, że w latach 2024-2032, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te, po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych aktualnie wynoszą:

- w roku 2024 – 5,43%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,67%,
- w roku 2025 – 5,64%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,10%,

- w roku 2026 – 6,03%, przy dopuszczalnym wskaźniku 12,96%,
- w roku 2027 – 5,93%, przy dopuszczalnym wskaźniku 11,88%,
- w roku 2028 – 4,60%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,85%,
- w roku 2029 – 4,17%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,86%,
- w roku 2030 – 3,88%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,21%,
- w roku 2031 – 3,57%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,26%,
- w roku 2032 – 2,40%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,64%.

Skład zauważa, że na kształtowanie się relacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w myśl art. 244 ust. 1 tej ustawy, mają także wpływ przypadające do spłaty kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę. Wykazane kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę, niekorzystające z wyłączeń ustawowych i przypadające do spłaty w latach 2024-2027 według danych z poz. 10.4 wieloletniej prognozy finansowej wynoszą 1.973.879,92 zł.

Skład stwierdził, że planowana w 2024 roku łączna kwota długu Gminy w wysokości **16.396.134,00 zł** aktualnie stanowi **19,2 %** jej planowanych dochodów budżetowych ogółem i **21,5 %** w stosunku do jej dochodów bieżących. Skład wnosi uwagi ponieważ oprócz powyższego długu na Gminę przypadają zobowiązania współtworzonego związku w wysokości 1.973.879,92 zł oraz niewymagalne zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń w kwocie 16.838.851,20 zł. Razem to wysoka kwota obciążeń finansowych w wysokości **35.208.865,12 zł** obciążająca jednostkę samorządu terytorialnego w okresie zaciągania i spłaty opiniowanego kredytu. Ponadto wskazane zadłużenie jeszcze ma wzrosnąć, ponieważ Gmina planuje zaciągnięcie nowego długu w 2025 r. w wysokości 3.300.000 zł.

W latach 2017-2023 osiągnięta nadwyżka operacyjna budżetu jednostki samorządu terytorialnego kształtowała się na poziomie pomiędzy 8.008.087,60 zł w 2021 r., a 1.297.731,86 zł w 2023 r. W latach 2030 – 2032 założono nadwyżkę operacyjną budżetu w kwocie powyżej 8 mln zł. Skład Orzekający zwraca uwagę na duże wahania tego parametru prognozy, który jest bardzo istotny dla możliwości spłaty opiniowanego zobowiązania.

Na zakończenie Skład wskazuje na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze zachodzących zmian uwarunkowań prawno-finansowych oraz społeczno-ekonomicznych zwiększających ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego oraz na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego, gdyż co należy raz jeszcze podkreślić zaciągane zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak